

KAPITOLA PRVNÍ

PRAHA, ČESKÁ REPUBLIKA
JARO 2011

Heap tu dívku sledoval několik dní.

Sledování byla důležitá součást, ta nejlahodnější: splynout s pozadím a nechat přitom svůj báječný mozek burácet na nejvyšší otáčky, uši, oči a vše ostatní v dokonalém souladu.

Lidé měli sklony ho podceňovat. Vždycky. Na Etonu: dvě noci zamčený v kamrlíku s košťaty. Na Oxfordu: taky se smáli, ó, a jak, ty holky s koňskými ksichtama a kdákající blbečci. A drahý papá, pán domu, strážce pokladny. *Všechny ty studia a z tebe je jen blbej kancelářskej poskok.*

Ale podceňovaných si nikdo nevšímá.

Z toho Heap těžil.

Mohlo se mu zachtít kterékoli dívky.

Pozorovat stádo.

Vybrat kořist.

Ta bystrá bruneta v Bruselu.

Její dokonalé dvojče v Barceloně.

Tenkrát, když začínal, ta úžasná odpoledne na venkově, kde piloval techniku.

Popadlo ho to nezaměnitelné chvění, jako záchvat nevolnosti. Třebaže Heap nebyl takový blázen, aby popíral, že se mu nejvíc líbí určité typy: tmavé vlasy, ostré rysy. Nižší třída, nepřítliš chytré, ne ošklivé, ale úplně krásné také ne.

Pomenší postavy, až na to, že potřeboval plnou hrud'. Ten měkký, poddajný tlak ho nikdy nepřestával vzrušovat.

Tahle byla dokonalá.

Poprvé ji spatřil, když přecházela Karlův most směrem na východ. To už se v Praze skrýval dva týdny, kochal se okolím a čekal, až se naskytne příležitost. V Praze se mu líbilo. Už tu několikrát byl a nikdy neodjížděl zklamaný.

Mezi somráky v džínách, americkými turisty s laloky pod bradou, chraptivými pouličními umělci a malíři portrétů bez špetky talentu vyčnívala svou skromností. Zplihlá sukně, vlasy pevně stažené do culíku, soustředěná a zasmušilá. Prospěchala kolem, odpolední slunce odrážené Vltavou jí na tváři vykreslilo ostré stíny.

Dokonalá.

Chtěl ji sledovat, ale ztratila se mu v davu. Nazítří se vrátil, tentokrát už připravený a v pozoru, a doufal. Otevřel si průvodce a dělal, že si pročítá šedý odstavec nazvaný *Věděli jste, že...* Most byl postavený z kamenů a malty, do níž byla pro zpevnění přimíchána vejce. Velký král Karel IV. si nechal poslat všechna vejíčka v království, do jednoho, a oni ho poslechli. Ty hloupé uslintané masy přispěchaly, jen aby je patolízalsky nakladly k jeho královským nohám.

Věděl to Heap?

Ano, věděl. Věděl všechno, co stálo za věděním, a ještě mnohem víc.

Dokonce i ten brožovaný průvodce ho podceňoval.

Prošla kolem ve stejnou hodinu. A den poté také. Sledoval ji tři dny po sobě. Dívka s ustálenými zvyky. Rozkošné.

Poprvé se zastavila v kavárně nedaleko mostu. Navlékla si červenou zástěru a za pár drobných umyla stoly. Když se stmívalo, přešla ze Starého Města do Nového, červenou zástěru vyměnila za černou a vymývala popelníky a čepovala püllitry v pivnici, která byla podle smradu určená místním. Na fotkách jídel ve výloze byly klobásy polité tou odpornou bílou sladkokyselou omáčkou, kterou kydají na všechno.

Heap ji zpod pouličního stánku sledoval, jak poletuje sem a tam. Postupně se u něj zastavili dva kolemjdoucí a česky se ho na něco zeptali, což podle Heapa znamenalo, že jako vždy vypadá nezajímavě. Francouzsky odpovídal, že česky neumí.

O půlnoci dívka skončila s vytíráním podlahy. Pozhasínala světla v restauraci a o pár minut později se o dvě patra nad ní rozsvítilo žluté světlo a její bledá paže stáhla roletu.

Takže to bude špinavý pronajatý pokoj. Smutný a beznadějný život. Skvostné.

Představil si, že se jí vloupal do bytu. Přepadl ji v její vlastní ložnici.

Lákavá představa. Ale Heapovi se zbytečné riskování hnusilo. To protože se musel dívat, jak papá vyhazuje tisíce za fotbal, kriket, na cokoli, kde se vyskytují imbecilové a míč, a sype jmění zděděné po mnoha generacích sázkařům do chřtánu. Nebyl zrovna nejnáročnější. Jak rád Heapovi připomínal, že to všechno raději rozhází, než aby z toho Heap viděl jedině penny. Heap se mu v ničem nepodobal, a proto si nic nezasloužil.

Jednou mu Heap poví, co si o něm myslí.

Ale zpátky k plánu: nemělo smysl měnit zažitý postup. Postup, který funguje. Vezme si ji na ulici, stejně jako si vzal ty ostatní.

Zanechá za sebou jen schránku s prázdnýma očima, opřenou o popelnici nebo o zeď, která bude čekat, až ji bude mít tu čest objevit některý z občanů svobodného světa.

Heap prozkoumal neoznačené dveře vpravo vedle restaurace. Šest bezejmenných zvonků. Na jejím jméně nezáleželo. Raději si je označoval čísly. Měl pak lepší přehled. Knihovnického ducha tedy nezapřel. Tohle bude Devítka.

Sedmý večer, ve čtvrtek, vyšla Devítka jako obvykle nahoru k sobě do pokoje, ale brzy poté se znovu vynořila, s prachovkou v jedné ruce a složeným čtvercem bílé látky v druhé.

Dal jí malý náskok a pak ji sledoval na sever přes Staroměstské náměstí, kde bylo nepříjemně rušno. V Maiselovce se držel ve stínech a sledoval, jak dívka vchází do Josefova, bývalé židovské čtvrti.

Před pár dny, když se opětovně seznamoval s městem, tudy procházel. Navštívit stará židovská místa se patřilo. Svědomitě se prodíral odpornými zástupy zevlounů, průvodci žvanili něco o slovanské snášenlivosti a foťáky čumilů cvakaly až do zblbnutí. Židé Heapa nijak nezajímalí, natož aby je považoval za skupinu, která zasluhuje odpor a nenávist. Místo toho se na ně díval se stejným pohrdáním, jaké cítil ke všem pořádným

lidem, což byli všichni kromě něj samotného a pár vyvolených. Ti židé, které poznal ve škole, byli samolibí hňupi, kteří se ze všech sil snažili chovat křesťanštěji než křesťané.

Dívka se otočila doprava k otřískané zažloutlé barabizně. Staronová synagoga. Nezvyklé jméno odpovídající nezvyklému vzhledu. Napůl gotika, napůl renesance, výsledkem byla celkem nevzhledná kaše, sedlová střecha s cimbuřím, pár oken. Mnohem spíš stará než nová. Ačkoli v Praze bylo starých domů nepočítaně. Bylo jich tu jako šlapek. Už jich měl dost.

Podél jižní strany synagogy se otevřela ulička zakončená deseti širokými schody, které stoupaly k zamřížovaným obchodům v Pařížské. Heapa napadlo, jestli Devítka nemíří tam, uklidit v některém z butiků.

Místo toho pod schodištěm zahnula doleva a zmizela za synagogou. Heap se plížil uličkou v botách s pěnovými podrážkami, došel ke schodům a nakoukl za roh.

Stála na malém plácku dlážděném kostkami, který přiléhá k zadní stěně synagogy – do té byly vykrojeny klenuté železné dveře s nevzhlednými cvočky. Exteriér zdobilo trio popelnic. Roztřepala bílou látku a začala si ji uvazovat kolem pasu: další zástěra. Heap se usmál, představil si totiž její skříň a v ní nic než zástěry všemožných barev. Měla tolik tajných identit, jednu žalostnější než druhou.

Zvedla prachovku z místa vedle zdi, o kterou ji prve opřela, a zatřepala s ní. Zároveň zatřásla hlavou, jako kdyby chtěla zapudit ospalost.

Pracovitá malá *uklízečka*. Dvě práce na plný úvazek a ještě tohle.

Kdo říkal, že pracovní morálka vymřela?

Zrovna v tu chvíli se jí mohl zmocnit, když k němu Pařížskou dolehl duet opilého smíchu a Heap raději pomalu pokračoval nahoru po schodech a dívku sledoval periferním viděním.

Vytáhla z džín klíč a otevřela si železné dveře do synagogy. Zarachotil za ní zámek.

Začal hlídkovat pod kandelábrem naproti temnému štítu synagogy. Byla do něj zapuštěna řada železných špruší, jež vedly nahoru k dalším dveřím, které byly jen omšelou dřevěnou ozvěnou těch železných. Ty byly dvanáct metrů nad zemí a nelogicky mířily do prázdna.

Půda. *Věděli jste to?* Zde vyčaroval světoznámý (jak se to vezme, říkal si Heap) rabbi Löw golema, bájného obra z hlíny, který se potuloval ghettem a chránil jeho obyvatele. Tentýž rabbi tu měl na jednom velkém náměstí vlastní sochu, ó ano. Když Heap dívku prve sledoval, dělal, že se u ní zastavuje a fotí si ji.

Odporně nedůstojné, no vážně. Od bláta to není moc daleko k hovnům.

Ta legenda se stala i křiklavým obchodním artiklem, golemova hroudivitá postava na vás vyskakovala z cedulí a jídelních lístků, hrníčků a mávátek. V jednom obzvlášť zasmrádlém bistru nedaleko Heapova hotelu jste si mohli koupit hnědou omáčkou nasáklý golem burger a spláchnout ho golemovicí, jen ať játra tvrdnou.

Lidé jsou schopní koupit cokoli.

Lidé jsou nechutní.

Smích dvojice opilců v teplém větru postupně utichl.

Heap se rozhodl dát tomu ještě jeden večer. Delší předehra znamená lepší vyvrcholení.

V pátek odpoledne bylo kolem Staronové synagogy rušno, věřící se hrnuli dovnitř, někteří se zastavovali a rozmlouvali s blondatým mužem vyzbrojeným vysílačkou, který hlídal před budovou. Při tom, jak se všichni usmívali a kdokoli mohl bez okolků vstoupit, se Heapovi zdálo, že je to jen maškaráda s cílem vyvolat zdání bezpečnosti.

Nicméně přišel připraven, měl na sobě svůj nejlepší oblek (jediný slušný oblek, co mu zůstal z dob, než papá utáhl kohoutky), lehkou bílou košili a starou kravatu ze školy plus decentní nedioptrické brýle. Když se blížil ke vchodu, nahrbil se, aby nebyl tak vysoký, a načechrál si sako, aby zamaskoval vybouleninu v náprsní kapse.

Blondatý hlídač byl spíš kluk, sotva odrostlý plenkám. Úkrokem zatarasil Heapovi cestu a hrdelním, hrubým přízvukem ho oslovil: „Mohu vám pomoci?“

„Přišel jsem se pomodlit,“ řekl Heap.

„Pomodlit,“ řekl hlídač, jako kdyby to byl ten nejpodivnější důvod, proč navštívit svatostánek.

„Však víte. Vzdát díky. Chválu Bohu,“ usmál se Heap.

„Možná to pomůže.“

„Pomůže?“

„Aby bylo na světě líp a tak.“

Hlídač ho zkoumal. „Chcete navštívit *šul*¹?“

Ty malej sráči. „Ovšemže.“

„Pomodlit se za svět.“

Heap ubral ze svého hlasu pár decibelů. „Ano, a taky za svoje vlastní štěstí, kamaráde.“

„Jste Žid?“

„Jsem tady, nebo ne?“

Hlídač se usmál. „Prosím, můžete mi říct, co byl poslední svátek?“

„Prosím?“

„Poslední židovský svátek.“

Nastal okamžik, kdy se Heap začal zuřivě přehrabovat ve svých znalostech. Na čele mu vyrazilo pár kapek potu. Věděl, že mu to trvá nechutně dlouho, a tak vyklopil jediné, co věděl. „No tak to bude Pesach, ne?“

Hlídač odpověděl: „Pesach.“

„Počítám, že ano.“

„Vy jste Angličan?“ zeptal se hlídač.

Koukejme, jak mu to pálí. Heap přikývl.

„Mohl bych vidět váš pas, prosím?“

„Člověk by řekl, že ho k modlitbě nebude potřebovat.“

Hlídač si před Heapovýmá očima vytáhl z kapsy klíče a zamkl dveře synagogy. Blahosklonně poplácal Heapa po rameni. „Prosím, počkejte tady.“

Líně poodešel do ulice a něco mumlal do vysílačky, zatímco se Heap topil v rudém příboji, který zaplavil jeho mozek. Taková drzost: *dotknout* se ho. Nafoukl hrud', až ho na ní zašimral obsah náprsní kapsy. Střenka z jeleního parohu. Patnácticentimetrová čepel. *Sám bys měl poďekovat Bohu, kamaráde.*

Po dvaceti metrech se strážný zastavil u jakýchsi dveří. V nich se zjevil další a společně se radili a otevřeně ho hodnotili. Pot kapal dál. Pot mu

¹ synagoga; pozn. red.

občas dělával potíže. Jedna kapka skanula Heapovi do oka, nepříjemné štípnutí, kterého se musel zamrknáním zbavit. Poznal, že není vítán. Uměl být trpělivý. Nechal hlídače zabrané do hovoru a šel si po svých.

Ale každý člověk má své hranice. Po šesti dalších dnech, kdy se nenaskytla pořádná šance, byl vzrušený na pokraj šílenství a rozhodl se, že dnes v noci to přijde, stůj co stůj, a bude to nádherné.

Kolem třetí hodiny ráno už v synagoze uklízela přes dvě hodiny. Heap se krčil ve tmě poblíž schodiště, poslouchal kňourání, které se sem neslo odněkud zdálky, a točil si se zavřeným nožem mezi prsty. Začalo ho napadat, jestli si náhodou nedala šlofíka. Po vši té práci se musela sotva držet na nohou.

Dveře zaječely v pantech.

Devítka vyšla ven a nesla velký plastový koš. Otočila se k němu zády a namířila si to k popelnicím, kde koš zvedla a za rachotu plechovek a šustění papíru ho vysypala. On mezitím otevřel nůž (čepel byla promazaná a tichá, byla to vítaná úleva, jako kdyby se nadechl čerstvého vzduchu) a vydal se za ní.

V půli cesty se ozvalo tlumené klapnutí a on v panice ztuhl.

Podíval se za sebe.

Ulička byla prázdná.

Co se dívky týkalo, ta si zvuku nevšimla, dál se věnovala své práci a prsty z koše vyškrabovala zbytky odpadků.

Položila koš na zem.

Rozpustila si vlasy a začala si vázat nový culík. Zvednuté ruce zaujaly tvar široké lyry. Tak nádherný tvar, a jemu znovu začala vřít krev v žilách a znovu vykročil vpřed. Příliš nedočkavě; nohou zavadil o dlažbu a zpod boty mu odletěl kamínek. Poskočil směrem k ní a ona ztuhla a otočila se, ústa připravená k výkřiku.

Ale vykřiknout nestihla, přitiskl jí ruku na rty a otočil si ji zády k břichu a tuhnoucímu přirození. Praktická pracovitá dívka. Nehty si stříhala nakrátko; po rukou a po obličeji mu neúčinně zašmátrala tvrdými kulaťými mozoly, ale pak se v ní probudil hlubší zvířecí instinkt a zkusila mu nohou nahmatat nárt a dupnout.

Byl připravený. Číslo čtyři v Edinburghu udělalo totéž. Ostrý podpatek; zlomená nártní kůstka; pěkné mokasíny napadrté. Heap se poučil. Když se jí zmocňoval, doširoka se rozkročil. Zapletl jí prsty do vlasů a trhl jí hlavou dozadu, až se jí ladně vyklenulo hrdlo.

Napráhl ruku s nožem.

Ale bylo to šikovné děvče a zdálo se, že přece jen nějaké nehty mít musela. Protože chrčivě zasyčela a v oku ucítil strašlivé bodnutí, jako kdyby mu čockou a sklivcem projelo šídlo a zadřelo se mu do zrakového nervu. Uviděl gejzír křiklavých barev a začal se dávat bolestí. Pustil jí vlasy, zvedl ruku a kryl si obličej. I on měl zvířecí instinkty.

Její zkreslená postava se mu vysmekla a vrhla se ke schodům.

Zasténal, skočil vpřed a chňapl po ní.

Další zasyčení; další bolest v druhém oku. Zapotácel se a upadl mezi popelnice, z obou očí mu teklo, nůž mu vyletěl z ruky. Nechápal to. Postrělila ho? Něco po něm hodila? Zuřivě zamrkal, aby se mu vyjasnil zrak, a uviděl, jak dívka vybíhá na poslední schod a mizí za rohem v Pařížské. A přitom, jak její postava mizela, si začal uvědomovat blížící se katastrofu.

Viděla mu do tváře.

Vydrápal se na nohy a rozběhl se za ní, ale zezadu uslyšel zasyčení a ucítil bolest, která ho srazila na zem, jako kdyby mu někdo vrazil páčidlo do zátylku, a jak se řtil na tvrdou zem, jeho úžasný burácející mozek pochopil, že se něco děje, něco hrozného, protože dívka byla už dávno pryč.

Skončil na břiše mezi rozsypanými odpadky. Otevřel slzící oči a konečně to uviděl. Měl to patnáct centimetrů před očima, bylo to velké jako mince a na dlažebních kostkách se to černě lesklo.

Byl to brouk. S tvrdými krovkami a třesoucími se tykadly. Z hlavy mu vyrůstal dlouhý černý osten.

Brouk zaútočil a zabořil osten Heapovi doprostřed čela.

Heap vykřikl, snažil se ho zaplácnout a chtěl vstát, ale ten brouk na něj dorážel dál, rychle a brutálně, bzučení jeho křídel bylo slyšet ze všech stran. Byl jako elektrický poháněč dobytka. Zarýval se mu do krku, do páteře, do podkolenních jamek a tlačil ho od schodů směrem ke zdi synagogy, kde se Heap zkroutil do klubíčka a rukama si kryl hlavu.

Útoky z ničeho nic ustaly a noc ztichla až na sotva patrné klapání dřeva. Heap čekal a trásl se. Z ran kolem vlasů mu prýštila krev, stékala mu kolem nosu a do úst.

Svěsil ruce.

Dole na dlažbě dřepěl brouk a zíral nahoru na něj.

Heap se postavil a napřímil, plný nenávisti.

Zvedl nohu, že ho rozmáčkne na kaši.

Dupl.

Vedle.

Brouk stačil uhnout. Teď dřepěl o pár centimetrů vpravo a čekal.

Zkusil dupnout znovu, ale brouk opět uskočil. A znovu a znovu, pustili se s broukem do nesmyslného zuřivého tanečku, Heap dupal a házel sebou, zatímco ten hnusný hmyz posměšně poletoval dokolečka.

Nakonec Heap přišel k sobě. On se tu honí s broukem a ta dívka, co mu viděla do tváře, už mezitím zmizela bůhvíkam a teď říká bůhvíkomu bůhvíco.

Musí pryč. Hned. Nechat svoje věci věcmi. Chytit taxíka rovnou na letiště, bleskově zmizet na ostrovy a do tohohle hnusného města už se nikdy nevrátit.

Otočil se, rozběhl se a narazil do zdi.

Do zdi, která tu předtím nebyla.

Do zdi z bláta.

Byla široká přes celou ulici, vyšší než synagoga, zvedala se do výšin jako nějaká zběsilá rakovina, stoupala, šířila se a nadouvala, páchla stojatou vodou, hnujícími rybami, plísní a zamaštěným rákosem.

Podklouzl a vyrazil opačným směrem, ale narazil do další zdi.

A pak ho obklopilo bláto, blátivá zeď, město z bláta, megalopolis, obří, hustá a beztvará. Pozvedl zrak k netečnému nebi, s hvězdami, které mizely pod blátivou klenbou. Rozplakal se a pohlédl dolů k zemi, kde mu bláto černé jako seschlá krev vzlínalo po botách nahoru. Začalo u špiček a postupovalo výš. Vykřikl. Pokusil se zvednout nohy a zjistil, že na dlažebních kostkách drží jako přibetonované; snažil se z nich skopat bláto, ale to už mu dospělo ke kotníkům, sevřelo mu holeně a šplhalo dál. To ono bylo zdrojem toho smradu, ulpívajícího a hnilobného. Ne-

JOHNATHAN KELLERMAN
& JESSE KELLERMAN

mělo barvu ani tvar, jako agresivní palčivá prázdnota, která ho polykala zaživa.

Ječel a ječel, a jeho vlastní hlas k němu dozníval stísněně, vlhce a zadušeně.

Čern mu vylezla ke kolenům, drtila mu kosti v kloubech; sunula se nahoru po stehnech, jako kdyby mu na ně někdo kousek po kousku roloval těsné punčochy, a Heapovi samovolně povolily střeva a cítil, jak mu něco pomalu tlačí genitálie nahoru, zpátky do tělní dutiny, jak mu praskají žebra, bortí se průdušnice, vnitřnosti se mu cpou do krku, a přestal ječet, protože už se nemohl ani nadechnout.

Ve zdi z bláta se naproti jeho obličejí otevřely dvě šterbiny, pár třešňově červených světél.

Zkoumala ho. Tak jako on dřív studoval svou vlastní kořist.

Heap nemohl mluvit, ale dokázal hýbat rty.

„Prosím ne,“ řekl naprázdno.

Odpovědí mu byl jen unavený povzdech.

Kolem něj se sevřely blátivé prsty a stiskly.

Když Heapova lebka vyskočila z obratlů, miliony neuronů vystřelily poslední salvu a on zažil několik pocitů zároveň.

Samozřejmě mezi ně patřila bolest a spolu s ní i agonie prozření. Nebylo mu dáno zemřít ve slastné nevědomosti, protože pochopil, že nic nechápal, že jeho hříchy nezůstaly nepovšimnuty a že na něj na druhé straně čeká nevýslovná hrůza.

A nakonec zbyly jen prchavé obrázky, které se otiskly do jeho šumícího slábnoucího mozku, jak jeho hlava s otevřenými ústy letí vzduchem: noční nebe poseté jemnými mráčky; šafránová záře světél na nábreží; otevřené dveře na půdu synagogy, vlající ve větru.